

LA ESQUELLA
DE LA
TORRATXA

PERIÓDICH SATÍRICH

HUMORÍSTICH, ILUSTRAT Y LITERARI

DONARÁ AL MENOS UNS ESQUELLOTS CADA SENMANA

10 céntims cada número per tot Espanya
Números atrassats 20 céntims

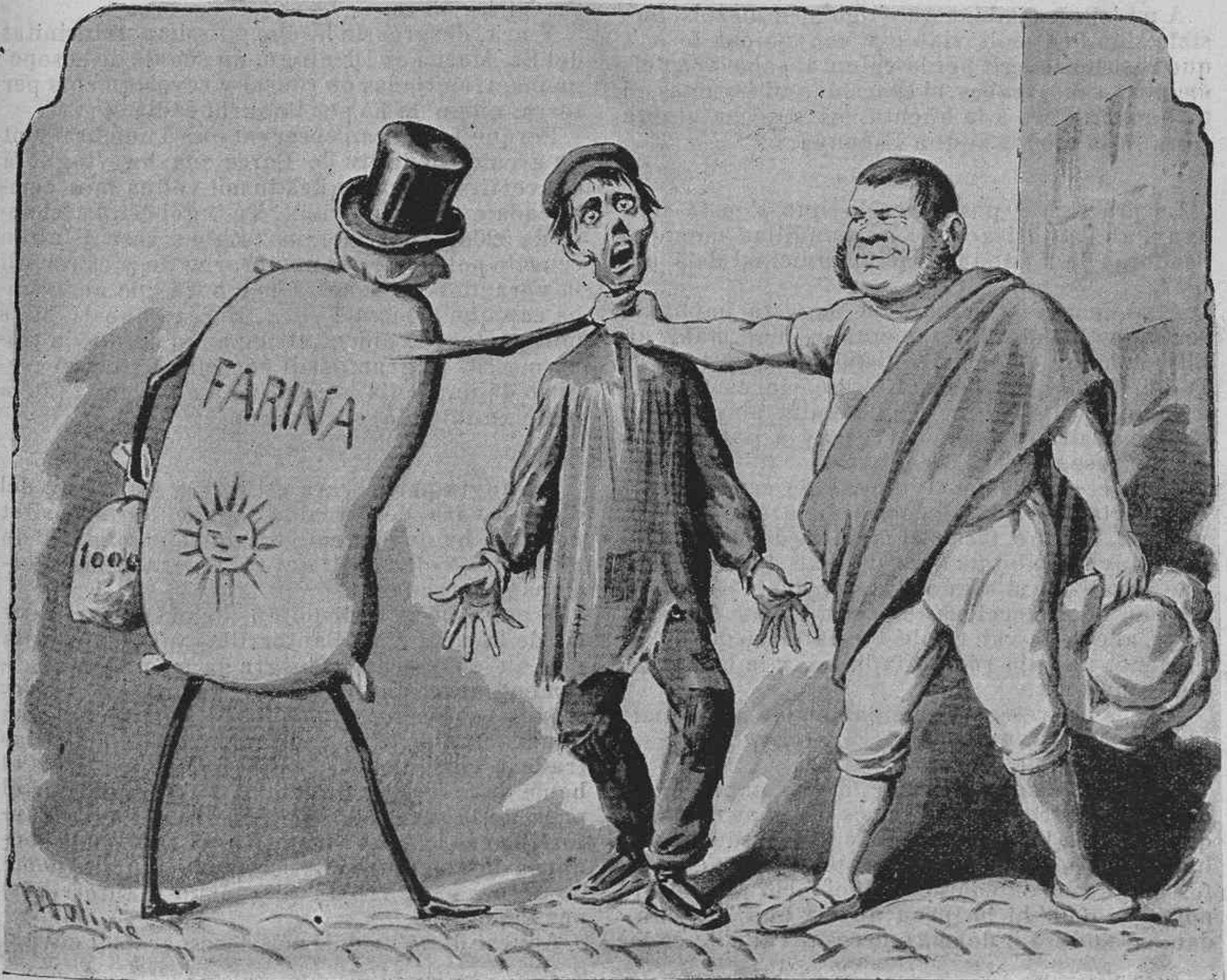
ADMINISTRACIÓ Y REDACCIÓ

LLIBRERÍA ESPANYOLA, RAMBLA DEL MITJ, NÚM. 20
BARCELONA

PREU DE SUSCRIPCIÓ

Fora de Barcelona, cada trimestre Espanya, 3 pessetas
Cuba, Puerto Rico y Extranjeri, 5

ELS ESCANYA-POBRES

EL FARINAIRE:—¡Arri, paga qu' es gata!
EL FORNER:—¡Alsa, afluixa la mosca!

CRÓNICA

Recordo que un dia, conversant ab el governador Sr. Antúnez, vareig dirli:

—¿Creurá vosté que si jo sigués governador de una provincia, voldria que tots els arcaldes siguessen d'oposició al govern?

El Sr. Antúnez vá exclamar:—*Hombre!*—ab un aire d'extranyesa, com si may hagués pogut passarli pel magí semblant despropòsit.

Aquell moviment de asombro tan espontani mereixia una explicació per la part méva, y vaig donarli.

—No tindria inconvenient, ans bé voldria que no sols els arcaldes, sino la majoria dels ajuntaments y en general todas las corporacions populars siguessen d'oposició al govern, porque no tindria jo, com á autoritat superior, de amparar abusos, com avuy se veuen obligats á ferho la major part dels governadors de las provincias.

Podria fels'hi la cara seria, y ells obrarian seriament també. Inspeccionaria tots els seus actes, y al que faltés no li valdria ni la butlla de Mecó per eximirse de responsabilitat.

¿No li sembla que ab aixó sols, la provincia aixís governada seria un espill de moralitat?

El Sr. Antúnez vá regoneixeho aixís, si bé sostenint que lo que jo proposava, ab tot y semblar tan senzill, era una verdadera utopia. ¿Y saben per qué? Perque ab ajuntaments contraris al govern, aquest no guanyaria cap elecció... y sense guanyar las eleccions no hi hauria govern possible.

A mi 'm va semblar que 'l govern no sols possible sino fins molt viable y convenient fora 'l que resultés elegit per la voluntat soberana dels electors, sense trabas, ni coaccions, ni trampas, ni tarugos.... Pero á la quènta, tot aixó es utopia pura, á lo menos aquí á Espanya.

* *

Lo práctic y positiu es lo que s' está fent avuy, ab l'autorizació de las pandillas monopolisadoras de l' administració municipal dels pobles.

Aixó de que quan mani en Sagasta hajan de ser sagastins els Ajuntaments, y quan mani en Silvela hajan de ser silvelistas, es, per lo vist, la delicia de las delicias. Lo essencial es que tots sigan de l' olla, y que l' olla bulli, porque cap element estrany s' atreveixi may á posarhi las mans sense perill d' escalibarse.

Aixís el cos electoral (un cos de cos present) s' estalvia fins la feyna de preocuparse de la cosa pública. Perque, fassin el favor de dirme:—¿Qué hi guanyaria ab tots aquests mals-de-cap? Com que ja sab que si algún dia s'atreveix á pendre part en unas eleccions ab probabilitats de guanyar, al cap-de-vall també l' estafarán, deixa bonament que vaja rodant la bola... y la bola roda qu' es un gust.

Que 'ls interessos municipals vajan mal administrats... bé ¿y qué? Fássis cárrech que 'ls béns del comú son de ningú.

¿Qu' en lloch de realisarse, per exemple, en la ciutat de Barcelona, las grans milloras urbanas que reclama la importancia creixent de la població, 's fonen els milions del pressupost com si fossen de cera en contacte ab el foch? ¿Y qué importa! Si no n' hi ha prou ab els que 's recaudan, se saldará 'l déficit que resulti al fi de cada

exercici ab una nova emissió de láminas, y paper hi haja per imprimir, que un ó altre 'l pagaré 'l deute que resulti... En últim estrem, els tene-dors de aqueix paper.

¿Que ja la vida del obrer, á forsa de impostos y gabelas, se fassa cada dia mes difícil, per no dir impossible del tot? Aixó ray: quan l' obrer no pugui menjar, qu' emigri.

Aquí lo principal es que 'l govern guanyi todas las eleccions; aixó es lo únic práctic y positiu: tot lo demés son utopias, com deya 'l senyor Antúnez.

* *

Per millor assegurar el cop, el govern va inventar el sistema dels arcaldes de Real ordre. Al considerar que fins ab Ajuntaments fets á la séva imatge, l' arcalde elegit directament per la corporació podia sortirli contrari, va dir:—No 'us inquieteu, senyors regidors, que ja 'l nombraré jo.

Y tenint en compte que prenentlo d' entre 'ls mateixos regidors podria no resultar completament del seu agrado, va reservar-se 'l dret d' escullirlo fora de la corporació que está cridat á presidir. ¿Han vist may major afany de sobreposarse per assegurar el cop?

Donchs vegin lo que son las cosas. Aquí á Barcelona, desde que 'l nombrament de Arcalde es de la lliure voluntat del govern, aquest no dona un pas que no ensopegui. Fa com el ruch del apólech, que no movia la pota del davant que no 's trepitjés el ronsal.

Ensopogada, quan el nombrament del doctor Robert.

Trepitjada de ronsal quan el nombrament del Sr. Milá y Pi-to.

Y ara, després de la llarguissima interinitat del Sr. Martínez Domingo, un séquit de ensopogadas, trepitjadas de ronsal y revolcaments per terra, que n' hi ha per llogarhi cadiras.

Perque ja haurán observat que 'l nombrament de arcalde definitiu de Barcelona ha vingut á convertirse en una quèstió mil voltas més complicada que la de Orient. Té 'l govern la friolera de 520,000 barcelonins (segons resa l' últim cens de població) per nombrarne un y conferirli la vara: donchs aquesta es l' hora que no 'n troba cap que li fassa 'l pes... Encare que si bé 's mira, todas las dificultats emanen de que 'n troba massa. El gran perill per ell estriba en elegirlo de una colla, sense que l' altra colla (de la mateixa llopada) s' enfurrunyi.

* *

La lluyta per la vara está avuy á l' ordre del dia. La vara del arcalde, símbol de autoritat popular, ha quedat convertida en el manubri de la máquina electoral: qui té la vara té las eleccions guanyadas.

Y per aixó se la disputan ab encarnissament els de la colla d' en Pantorrillas y 'ls de la colla dels qu' en épocas de desgracia 's posaren resoltament al costat del avuy triufant Silvela. Aquests son menos que aquells. no tenen com aquells una práctica tan probada en l' art de las traficas caciquisticas; pero han sigut fidels al home de la daga y li reclaman y li exigeixen el pago de la séva fidelitat. Ensorrar al gran Pantorrillas es la séva suprema aspiració, en la confiança de que entre ells sortirá també un home de prou... pantorrillas (diguémne pantorrillas) per imposarse.

Aquest dia á un dels més desesperats li deyan:

—Pero, ¿ahont aniréu, infelissos, si sou tan pochts?

A lo qual va respondre:

—¿Que som pochts? Donchs ja veurás; que se 'ns dongui l' arcaldia, y de la nit al mati, serém més, infinitament més que 'ls altres.

—¿Vols dir?

—¡Vaya! Com que desd' ara ja contém ab l' apoyo dels catalanistas de la *Perdiu*. Ells van ajudarnos en las lluytas de l' Económica y ells ens ajudarán també en las bregas municipals. No 'ns cal sino ferlos una mica de lloch á la taula. L' appetit els anirá venint menjant.

Confesso que al sentir aixó, vaig quedarme blau. ¡Els catalanistas, morts d' asfixia sota la campana de la máquina pneumática del estat de siti, resuscitant pomposos y ab las dents esmoladas en las menjadoras de la Casa Gran!...

¡Oh! ¡Magnífich! ¡Estupendo!...

¡Gloria al regenerador Silvela, que tals miracles sab operar! Aquestas resurreccions son de aquellas que 's consignan en l' Evangeli.

Ja sols falta que 'l miracle anunciat se realisi. Y ja cal que 'l bisbe Joseph els prepari el ventrell, perque l' ápat promés no 'ls reprengui, concedintlos, á manera de vermuth espiritual, la séva benedicció apostólica!

P. DEL O.

LA SANTA DE MURCIA

Santa, no ho es encare, pero pel camí que segueix, no tardará gayre á arribarhi. No son pocas las inquilinas de la cort celestial que, imitant al boig del quiento, están en el cas de poguer dir á la nostra murciana:

—Per aqui vaig comensar jo.

Pero, no adelantém els aconteixements, y expliquém el fet ab tots el seus pèls y senyals, que la cosa val la pena de saberjarla ab calma.

La escena passa á Lorquí. ¿No saben ab qué 's menja aixó? Lorquí es una vila, no, un poblet de mala mort, perteneixent al partit judicial de Mula, ab 3,300 habitants, arcaldé, capellá, manescal y herbolari. No té plassa de toros, pero es impossible que tart ó aviat no fassi mans y mànegas per construhirse 'n una. Si, com diuhen els castelláns, «la cabra siempre tira al monte,» Lorquí ha de *tirar* forsosament á la plassa de toros.

Vels'aquí que un dia una vehina de la localitat que, per més senyas, se diu Francisca, va tenir una ocurrencia.

—¿Qué'm costaria—va dirse—fer corre la veu de que la Mare de Deu ha vingut á veure'm? Res no 'm costará. Al contrari, més facil es que 'm produheixi alguna cosa. Veyám, probém'ho.

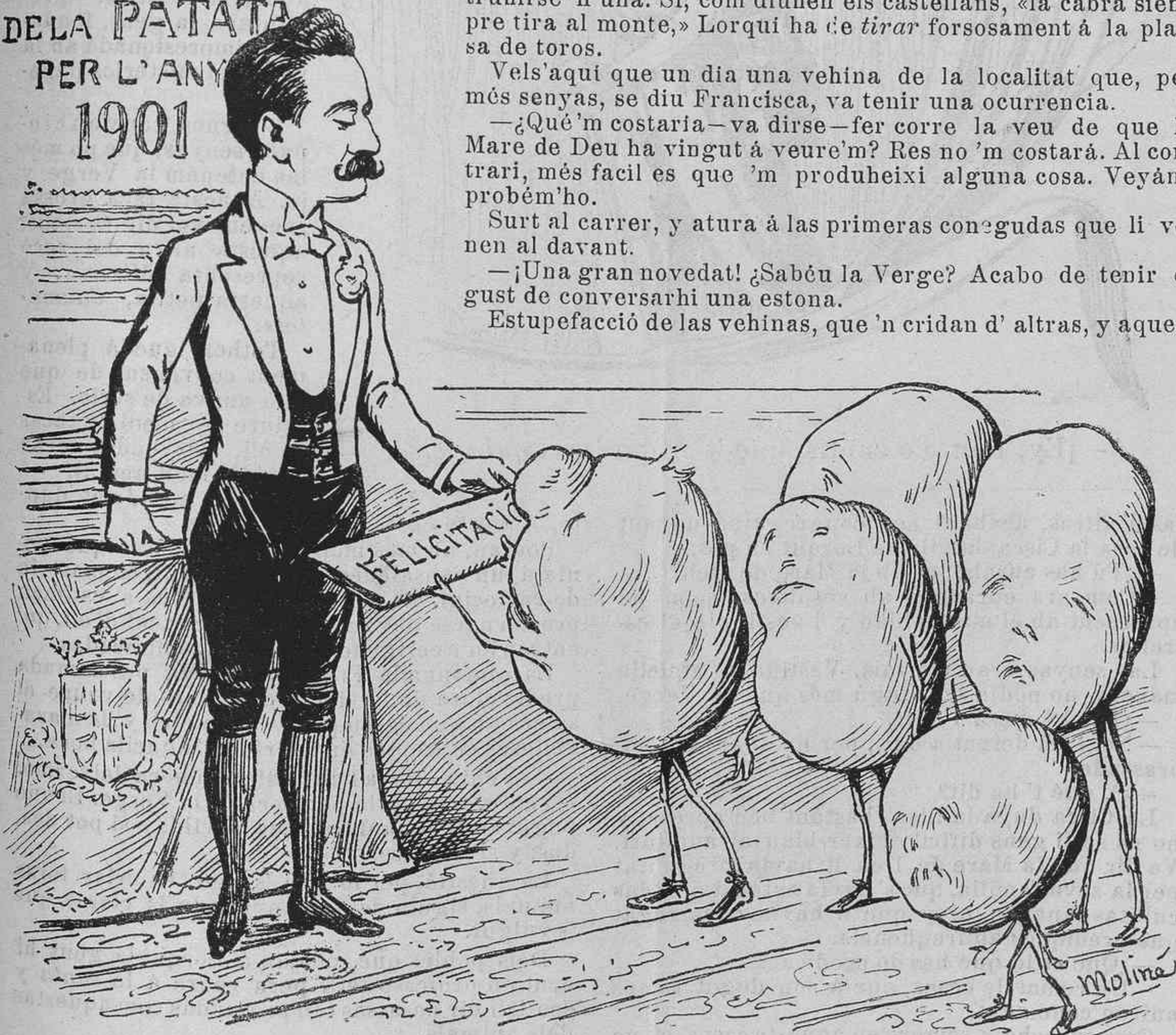
Surt al carrer, y atura á las primeras conegudas que li venen al davant.

—¡Una gran novedat! ¿Sabéu la Verge? Acabo de tenir el gust de conversarhi una estona.

Estupefacció de las vehinas, que 'n cridan d' altrás, y aques-

LA PRIMERA COMISSIÓ

GRAN
EXPOSICIÓ
DE LA PATATA
PER L'ANY
1901

—Rebi, senyor marqués de Camps, l' homenatge y felicitació que las patatas, agrahidas per la séva iniciativa, tenen l' honor d' enviarli pel nostre conducte.

SEGADORS

JUNY

—¡Ey, Pau, no cantis, que 't cridarán el *quien viva!*

tas d'altras, acabant per congregarse davant de casa la Cisca, la vila de Lorquien pes.

—¿Tú has enraonat ab la Mare de Deu?

—Com ara enrahono ab vosaltres. Se m' ha aparegut ab el manto blau y 'l vestit ple d'estrelles.

Las senyas eran mortals. Vestida d'aquella manera, no podia ser ningú més que la Verge.

—¿També duya 'l *niño*?

—No: l'ha deixat á dalt, per no anar tan embrassada.

—¿Y qué t'ha dit?

La Cisca duya la llissó bastant ben apresada, y no va serli gens difícil deixar blau al auditori. Va dir que la Mare de Deu li havia preguntat per la seva familia, que s'havia enterat de si las cullitas anavan bé y que li havia encarregat que prediqués ab freqüencia.

—¿Qué es lo que has de predicar?

—Un remat de cosas, que á son degut temps anireu coneixent.

Com succeheix sempre en aquests casos, no va faltar qui posá en quarentena las manifestacions de la Francisca. Es clar, tot alló era bo per dir,

perque no haventho vist ningú més que ella... Pero ¿qui 'ls assegurava que no era una invenció?

Prompte, no obstant, quedaren desvanescuts els últims escrúpols. L'endemá mateix la *santa* mostrá á la gent del poble una carta que havia rebut per conducte del ordinari del cel.

—Aqui teniu aquesta carta. ¿Sabeu de qui es? D'ella.

—¿De la Mare de Deu?

—Sí senyors. ¿Voléu que us ensenyi 'lséu contingut? Aneu mirant.

La xicota desclugué la celestial missiva, y tothom va abocarse á examinarla.

No deya res, ni una sola lletra; pero en cambi, no n'hi havia pocas ni gayres de tacas d'oli!

—¿Qué significan aquestas *llantias*?—preguntava la gent, fonament impresionada ab la vista del misteriós pape-ret.

—Signos convencionals; senyas, que no més las enteném la Verge y jo. Aquesta taca grossa ¿veyeu? vol dir *Oremus*; aquesta altra del recó representa *Miseria*, y aquesta petita, *Calamitats*.

Tothom quedá plenament convençut de que alló anava de serio. Escriure per medi de tacas d'oli, sols podia ferho algú de molt amunt.

—Aixó no admet dup-

te. Aquesta carta vé de la Verge.

Podian, ab mes motiu, haver pensat que venia d'un cansalader, pero á Lorquí, en materia de racioni, no miran prim, y més s'estiman prosternarse davant d'un paper tacat d'oli, qu'entrar en averiguacions massa complicadas.

La afortunada Francisca queda proclamada predicadora de la vila, y diu qu'es de veure el salero ab que desempenya 'l càrrech y 'ls maravellosos conceptes que surten d'aquella boca.

—«Veniu—deya l'altre dia á la hora del sermó:—veniu, que parlo per boca de la Verge. El que pugui criar un animal, que 'l crihi; y si pot dos, dos; y si pot tres, tres...»

La qüestió, per lo que 's veu, es criar forsa animals, siguin del tamanyo y de la classe que 's vulgui.

Dels pobles que rodejan á Lorquí la gent hi acut en professó feta pera veure á la *santa* y sentirli dir cosassas tan profundas com aquestas dels animals.

—«Hi ha hagut dias—explica un periódich—que ha rebut la visita de més de 3,000 personas.

Y tothom ne surt admirat, aturdit, impresionat, lo menos per un trimestre.

Un dato més, y prou. La heroïna d' aquesta historia 's diu d' apellido *Guillén*. ¡Quin nom més hermosament simbólich!

Ella Guillén; els que se l' escoltan, guillats.

Si demà ó qualsevol dia las fábricas de Sabadell y Tarra-sa han de plegar, no será segurament per falta de llana.

A. MARCH.

DESITJ

Mareta, la méva mare; mareta, jo 'm vull casar; tinch desitj d' enmaridarme, tinch casera fá temps há.

Busqueume, mareta meva, un currutaco galán, que també desitji esposa y siga un home com cal.

¡Mare, 'l méu cor me 'l demana! Mon tendre cor encés ja de passió, desitj ó febra que m' ha dut la pubertat.

Jo no puch buscarlo, mare; las costums m' ho han vedat. Si no hi hagués malas llengas jo 'l trobaria aviat.

Per 'xó 'us prech, mareta meva, que me 'l busqueu sens tardar, si no voleu que 's marceixi una rosa en son esclat.

Y si 'l desitj no puch, mare,

ELS XIQUETS DE VALLS

veure'l en breu temps colmat, la pobra filleta vostra de tristesa 's morirá.

JASCINTO CAPDEVILA.

PÉL JUNY...

L' atzar ¡qué 'n fa de cosas raras y curiosas! ¡Qué 'n produheix d' efectes extranys!

Aqui tenim, per exemple, la cansó dels *Segadors*.

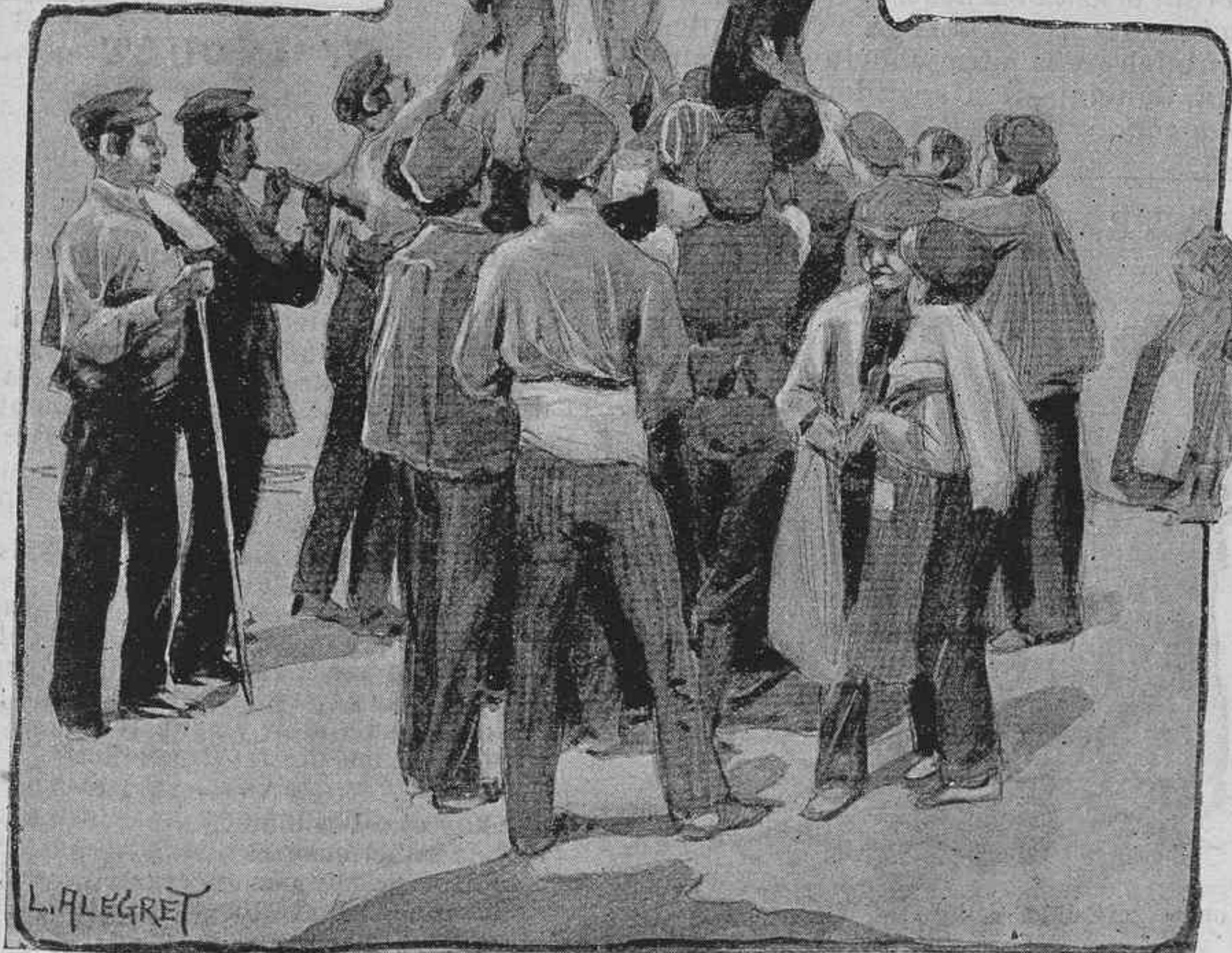
Si en lloch de decantarse pels *Segadors*, el poeta que va compóndrels s' hagués encarinyat ab els *Pescadors*; ¡quinas conseqüencias més divertidas hauria portat aquest cambi!

Desde luego el famós estribillo hauria anat segurament d' aquesta manera:

«Posém bé l' am, pescadors
[de las rocas,
posém bé l' am.»

L' am, *ipso facto*, s' hauria convertit en instrument faciós; el pescador seria avuy un personatge temible, y no 's parlaria de rocas que las autoritats no obrissin l' ull y no aixequessin la tranca.

Pero va volguer l' atzar que 'l bardo popular agafés els *Segadors*, ab preferencia á tot altre ofici, y aqui tenim una cansó que —com deya un— si no s' hagués escrit ningú la sabria, convertida en un cant de lo més perillós que s' ha arribat á posar en solfa.

Fan castells pujats per sota * y turrots de cinch pilars;
alsan torras de set pisos * y movibles espadats,

(Joseph A. Clavé).

L. ALEGRET

RESULTATS DEL ECLIPSE

Nassos enmascarats.

(Conseqüència d' usar vidres fumats).

A Madrit, sentir parlar de *Segadors* y adressar othom las orellas es tot hu. Segóns la gent de per allà, els *Segadors* son uns sers endemoniats que passen la vida donant *cops de fals* y meditant cataclismes.

Y lo pitjor es que, de creurels a n' ells, a Barcelona no hi ha altra cosa que *Segadors*. Els caps-padres del regionalisme 'n van vestits; pel Pla de la Boqueria tothom s' hi passeja ab la fals a la ma, y en la major part de las sastrerías catalanas s' hi veu un lletrero que diu: «Trajos de segador a las vintiquatre horas.»

Ara bé, som al Juny y ja es cosa sapiguda: «pel Juny la fals al puny!»

¿Qué farà 'l govern en aquestas circumstancies? ¿Cóm se 'ls mirará als segadors que, fals en ma, venen aquí a buscar feyna?

El conflicte es gravíssim. Si 'l autoritat prohibeix l' us de la fals ¿cóm se las compondrán els segadors? Y si no 'l prohibeix, ¿qué dirán las nacions extrangeras al veure las contradiccions del poder central?

De tant en tant crusan els nostres carrers quadrillas d' inmigrants que a la sega venen a dedicarse. El públich se 'ls mira, sonriu y murmura ab secreta delicia:—Son segadors, son els héroes del *bon cop*.

DEMOSTRACIÓ PRÁCTICA

—¿Veus? L' observació d' un eclipse vé a ser una cosa com aixó.

Ara aquesta gent s' escampará per las planas, invadirá 'ls camps, farà lluhir la fals als raigs del sol que daura las espigas...

—¡Bon cop de fals!

els dirá 'l cap de colla.

Y ells, el ferro enlayre, ágils y nervuts, ab gesto enérgich, semblarán repetir:

—¡Bon cop de fals!

¿Pot tolerarho aixó l' autoritat? ¿Pot permetre que aixis se burlin sas disposicions?

Ja 's diu que la guardia civil ha rebut l' encàrrech de vigilar d' aprop a las comitivas de segadors que per aquí 's remenan; pero, al méu entendre, ab aixó no n' hi ha prou.

Pel bé de tots, y en aras de la pau pública, ¿no 's podria fer una transacció honrosa que evitant las midas violentas del govern, deixés als altres en bon lloch?

Els segadors que continuessin sent segadors; pero, en lloch de treballar ab la fals, ¿els seria molt difícil segar ab estisoras?

MATIAS BONAFÉ.

L' INDULT

Avuy l' he vist el cel...
ab tota la hermosura
de sa virginitat. La meva testa
ha rebut la besada carinyosa
d' un sol de ben complet dia de festa.

Tot mon ser adormit pel traydor opi
que preném en la lluyta per la vida;
Mon cervell atrofiat per la exigencia
d' un medi-ambient despóich, tot mentida...
Espansions de cor jove, verge encare,
desterradas de mí, quan no nascudas;
Ilusions de la meva juvenesa
alentadas tot just y ja perdudas!
Perduda la esperansa qu' unas horas
de plaher insegur darne podia...
Recordar mon passat no m' alegrava
y pensá ab mon pervindre m' entristia!
Perdut també 'l valor y fins la forsa,
el pes de ma existencia era un suplici;
Anava a sucumbir y per salvarme...
tú, dona, t' has prestat al sacrifici!

Avuy el cel es blau...
ab tota sa hermosura!
Sentint de noy poruch esgarrifansas,
mon ser s' ha desvetllat, acariciantlo
el sol de las naixentas benhauransas!

Al impuls d' una ditxa may sentida,
 ab nou afany de viure 'm so despert:
 A las portas del Temple de Volupia,
 la Verge desitjada se m' ha ofert!

E. JUST Y PASTOR.

LLIBRES

COSAS DE REUS.—*Recorts de un jove que ja no ho es,* per J. GÜELL Y MERCADER.—El llibre del distingit escriptor reusenç té un valor extraordinari, per ser fill de l' emoció que desperta la ciutat nativa, quan se recorda desde terra estranya. Llarchs anys de residencia á Madrid porta 'l Sr. Güell, y desde allí, millor sens dupte, que desde Reus, ha pogut teixir aquest encisador ramell de impressions y recordansas de uns temps que ja han fugit; pero que per lo mateix que sen llunyans desvetllan l' interès propi de totas las cosas que foren.

No hi ha qu' encomiar, tractantse de un escriptor tan expert, l' estil que brilla en els dotze quadrets del llibre: es sempre natural, expontani y abundant en palpitations. La vida de la ciutat de Reus, sempre típica, ab sas costums y alguns tipos populars qu' en ella intervenian trenta cinch ó quaranta anys enrera, apareix animada, plena de relleu, envolta en un ambient de veritat, que atrau y captiva l' atenció del lector.

No desmereix un punt aquesta obreta de la que sobre la mateixa ciutat, encare que retrotrayentse á fetxas més llunyanas, va escriure un dia D. Antoni de Bofarull, una de las millors y més espontáneas que brollaren de la séva ploma. Fins sembla continuació d' ella, y en aquest concepte las dos servirán pera co-neixer la ciutat en una gran part del present sigle, ab detalls, pormenors y trossos de vida qu' escapan al treball fret del historiador, y que no obstant son mes verdaders que la mateixa historia.

JOVENTUT.—*Poetas d' en JOAN M. GUASCH.*—*Ilustradas per J. Berga y Boada y C. Devesa.*—S' anuncia 'l Sr. Guasch poeta dotat de qualitats excelents en aquest aplech de versos: no ha guanyat encare lloch en la primera fila; pero está en camí de arribarhi 'l dia que 's recordi menos de lo que han escrit alguns mestres, y s' arrisqui á volar lliurement per compte propi.

En totas las composicions, deixant apart aquests recorts que no arriban á ser reminiscencias, s' hi troban notas molt originals y en extrém acertadas, que l' acreditan de verdader poeta. Veu bé y escriu, impregnant els conceptes, de un sentiment molt pur.

La nota de la tendresa es, pel nostre gust, la que millor li escau.

Pera donar una idea de las composicions d' en Guasch, aquí va una petita mostra. Se titula

ELS PRIMERS FREDS

Fa fred!... Fa fred!... La terra esmortuida,
 al veure tanta fulla esgrogueida,
 s'ha enbolquellat de boira, i... a dormir
 fins que torni'l bon temps, fins que vibranta
 dels blats novells palpiti la complanta
 i torni l'ametller á re florir.

Fa fred!... Fa fred!... Vora del foch sentada,
 parla i riu la parella enamorada,
 tot allargant les mans á l'escalfo,
 i ell, al veure que dorm l'avia malalta,
 —Jo t'am—diu a l'aimada a flor de galta,
 i, tremolant de goig, li fa un petó.

Fa fred!... Fa fred!... La terra esmortuida,
 al veure tanta fulla esgrogueida,
 s'ha enbolquellat de boira, i... a dormir...
 Oh, Senyor! quan será que 'ns durá l'aire
 dels ametllers rosats la fresca flaire?...
 Quan será que 'ls veurém torná a florir?...

Preguém porque l'hivern no duri gaire!...
 Oh, qué aucells i qué flors deurán morir!...
 Y ara sols ens cal consignar que la transcrita no es la millor del volúm, sino la primera entre las curtes, que 'ns ha saltat als ulls al fullejá 'l llibre.
 L' edició es primorosa, y molt escayents las ilustracions que l' adornan.

RATA SABIA.

Á PENTINAR A SAS ALTESAS

Una escala de las fortas,
 una pinta de las grans...
 (Es el perruquer de cámara
 dels respectables gegants.)

UN TRIBUNAL D' HONOR

Cansats de que 'ls vigilin més ó menos municipals, *gurondas* y *pudó*, tips de *quinzenas* al carré d' Amalia y gelosos vetllant pel séu *mal* nom, s' organísá de un modo molt perfecte lo respectable cos de timadors en tots sos rams d' enterradors, topistas, nassarens, carteristas, alsa-morts, reventa-pisos, gats, clavegueraires, salta-tapias, espanta-butxacóns y etcétra, etcétra, etcétra, fins als salta-camíns y atracadors.

La junta qu' elegiren, composta d' en *Set dits*, el *Noy de l' ou*, en *Llesca*, l' *Escamat*, en *Xataringas*, en *Tossut*, l' *Aydelayga* y el *Pinyols*, treballan com dimonis per la classe, y gracias á sos passos y gestions han conseguit qu' entre ells també funcionin els *Tribunals d' honor*.

Com en el cos hi ha gent de tanta mena, encare que ja son prou pillos tots, sempre hi ha qui 'l deshonra ab certs eserúpols, ó pecant de poch llest y de badoch, y aixís no es d' extranyar que als quatre días, hagi d' entrá en funcions el *Tribunal d' honor*, per jutjá al *Grapas*, un timador molt tóu que una falta molt grave va cometre en l' exercici de sa professió.

El fet fou el següent: Una velleta va aturá al *plá de l' os* al *Grapas* preguntantli si sabia si l' Hospital era molt lluny ó aprop. Parlant, parlant, va dirli aquella dona qu' allá hi tenia un noy malalt no sé de qué, y qu' anava á durli cinch duros que captant d' en sou en sou havia apilotat y que en un *pávil* va canviarli el drapayre del cantó.

Al dirli aixó la vella, no sé de quíns recóns va treures el bitllet y va ensenyarlo al *Grapas* preguntantli si era bó.

Aquest el va agafar, va ben mirarse'l y portantne de falsos el ninot no va fé el *cambiasso* qu' es de rúbrica en semblants ocasions.

Aixó ha escandalísat á tots els trinxas y un *ganxo* de *burlot* va estendre en tota regla una denuncia perque 's formés el *Tribunal d' honor*.

S' ha reunit. S' ha defensat en *Grapas*, que té una *labia* d' or, pro á pesar de que es noy de totes prenas y 's té per un xicot capás de ficá els *dátlls* á la *baldra* del més farreny de tots els inspectors, y que la séva *erata* no es de xufas, puig per *dinyá mulé* 's pinta ben sol; á pesar de las moltas simpatias de tot el gremi, el *Tribunal d' honor* per unanimitat ha pres la mida d' expulsarlo del cos condemnantlo á deu anys de vida honrada qu' es molt pitjor que condemnarlo á mort.

En *Grapas* te sangueta y 's creu ben bé tothom que no sobreviurá á tanta vergonya y 's tallará el ganyot.

JEPH DE JESPU.

TEATROS

LÍRICH

El mestre Crickboom, director de la Societat Filarmonica, va donar días enrera un gran concert orques-

tal, que deixá plenament satisfets als concurrents que hi assistiren. En días tan senyalats la gran sala hauria d' omplirse de gom á gom: no succeheix aixís: pitjor pels que no hi van.

En Crickboom es un gran director: tal vegada es de tots els qu' hem vist el que realisa ab més fortuna la conjunció de la expressió y de la justesa. Ell no altera may els temps y dintre de aquesta mida justa, ¡quina claretat sempre! y sempre ¡quina riquesa de matisos!

El programa, que comprenia la obertura d' Egmont y la séptima sinfonia de Beethoven, un poema lírich del compositor rus Glazounow, no sentit encare á Barcelona, la Dansa macabra de Saint Saens, l' Encantament del Divendres Sant (Parsifal) y l' entrada dels Deus en el Valhalla (Reingold) de Wagner, fou executat de una manera admirable, donant els músichs, entre 'ls quals hi figuravan els deixebles més aventatjats de 'n Crickboom una proba molt agradable de la seva homogeneitat. Quan el quarteto de fusta y 'l metall estigan á l' altura de la corda, Barcelona possehirá al fi una orquesta que podrá presentarse per tot arreu ab la seguretat de obtenir els majors triunfos.

TÍVOLI

Ha sigut molt ben rebuda la companyia de sarsuela que alterna las obras mes conegudas del género xich ab las del repertori valenciá.

Totas las posadas en escena fins ara han sigut despenyadas ab singular esmero, distingintse de una manera especial la Srta. Gurina, qu' es una tiple de primera, á qui ja havia aplaudit el públich barceloní, y 'ls Srs. Domingo, Angeles, Guillot y Ferrando.

L' obra valenciana *Les barraques*, original la lletra de D. Eduart Escalante y la música del mestre Vicents Peidró, es un quadro exuberant de color local, en el qual se barrejan felisment els elements cómichs y dramátichs. De la música sobressurt un concertant y un coro religiós que sigueren molt justament aplaudits.

NOVEDATS

La companyia d' en Thuiller, fins ans de ahir dimecres, en que efectuá 'l primer estreno, ab l' obra *El director general*, de la qual donarem compte oportunament, ha viscut de produccions ja conegudas, com las tituladas: *De mala raza*, *Clara Sol*, *La rosa amarilla* y *El amigo de las mujeres*.

En totes ellas els actors de la companyia han treballat ab verdader carinyo, exhibint en algunas la senyora Pino, convertida avuy en primera actriu, elegants *toilettes* que realsan la seva esbelta figura.

El públich respon fins ara als esforços de aqueixa companyia... pero ¡ay! en certas nits de concurrència s' ompla la platea de sombreros de senyora en tant alt grau que un hom, per mes que estiri 'l coll, casi no veu res.

CATALUNYA

La companyia de la Tubau fa anar els estrenos á parells: com que conta ab vuyt obras novas y sols disposa de un mes per anarlas presentant.

La primera de la llista ha sigut un arreglo de la deliciosa comedia d' en Jules Lemaitre, *L'ainée*, rotulada en castellá ab el títul de *La mamá chica*. Comparat l' arreglo ab l' original resulta aquell una verdadera atenuació: escenas enteras han sigut suprimidas y certs rasgos picants que caracterisan á alguns dels personatjes han desaparecut.

Obras de aquesta índole haurian de traduhirse poch menos que literalment, mal conservessin son carácter exótic, qu' es un dels séus encisos.

Per no ferse aixís, el públich no acaba d' entrar en ellas, y menos quan l' execució no respon tampoch al carácter genuí de l' obra.

Els actors estigueren generalment fluixos al interpretarla: nosaltres els hauriam volgut veure alguna major flexibilitat, una penetració més espontánea y més genuina.

¡Llástima de comedia, per ser una de las més consistents, més originals, més moguda y més plena de *sprit* de quantas s' han estrenat en aquests últims temps!

**

Colinette es també un arreglo de la comedia del ma-

L' HEREU Y LA PUBILLA

Els gegants de la Ciutat, tal com anirán vestits aquest any.

mateix títol original de MM. Lenoitre y Martín y arreglada al castellà pel marquès de Altavilla.

Curiosa pintura de las costums cortesanas del temps de Lluís XVIII, té un argument interessant y un xich melodramàtic, que gira sempre entorn de la figura de la protagonista. Per son gènere pertany á las obras que 'n diriam anecdòticas de que es un modelo *Madame Sans Gêne* (La corte de Napoleón).

La Tubau dona extraordinari relleu al paper de Collette, empleant ab ell tot el séu talent d'actriu y vestint uns trajos riquíssims y ajustats ab pulcritut als figurins de l'època.

Ella y 'ls demés intérpretes sigueren cridats á las taulas al final de tots els actes.

NOU RETIRO

Naturalment que *La Bohème* del Nou Retiro no podia ser ni de bon tros *La Bohème* del Liceo, perque tampoch els preus son els mateixos. El públich que la nit del estreno omplia 'l teatro de gom á gom, ja havia de ferse'n càrrech: no poden, per poch rals, demanar artistes de *primo cartello*.

Aixís y tot, 'l obra en alguns fragments sortí bastant ben interpretada, lluhintse principalment l'artista encarregat del paper de Rodolfo, y la Srta. Borghi que ho estigué del de Mimí, vejentse obligats á repetir el duo del primer acte y 'l quarteto del tercer.

Els demés artistes, excepció feta del que desempenya el paper de Marcelo, se mostraren bastant insegurs, sense que molts cops hi valgués la batuta d'en Baratta pera ferlos entrar en caixa.

De totes maneres, quan s' hagi establert entre 'ls artistes y 'l públich aquella corrent de simpatia que no pot engendrarse ab unasola nit, y quan elselements que forman la companyia tinguin aquella homogeneitat que s' adquireix treballant junts, seran encare els éxits més satisfactoris que 'l que van alcansar la nit del debut.

N. N. N.

ESQUELLOTS

Dimecres sortiran á passejar el garbo pels carrers de Barcelona.

Ja sabran á qui 'm refereixo: als gegants de la ciutat.

L' altre dia un redactor nostre va anar á *entreviwarlos*: estavan molt *charmants*, mentres el sastre 'ls vestia y 'l perruquer els arreglava 'l pel.

—¿Estéu contents?—va preguntarlos.

—Moltíssim: *no hi veyém de cap ull*.

—M' ho figuro. ¿Y quina es la causa principal de la vostra alegria?

—La recomposició que s' ha fet del nostre cap. ¡Ah!—exclamá 'l gegant—¡qué 'n seriam de felissos els espanyols, sense distinció de gegants y nanos, si lo que s' ha fet ab nosaltres, pogués ferse ab en Silvela y demés fulanos de la clicca!

—¿Arreglarlos el cap?

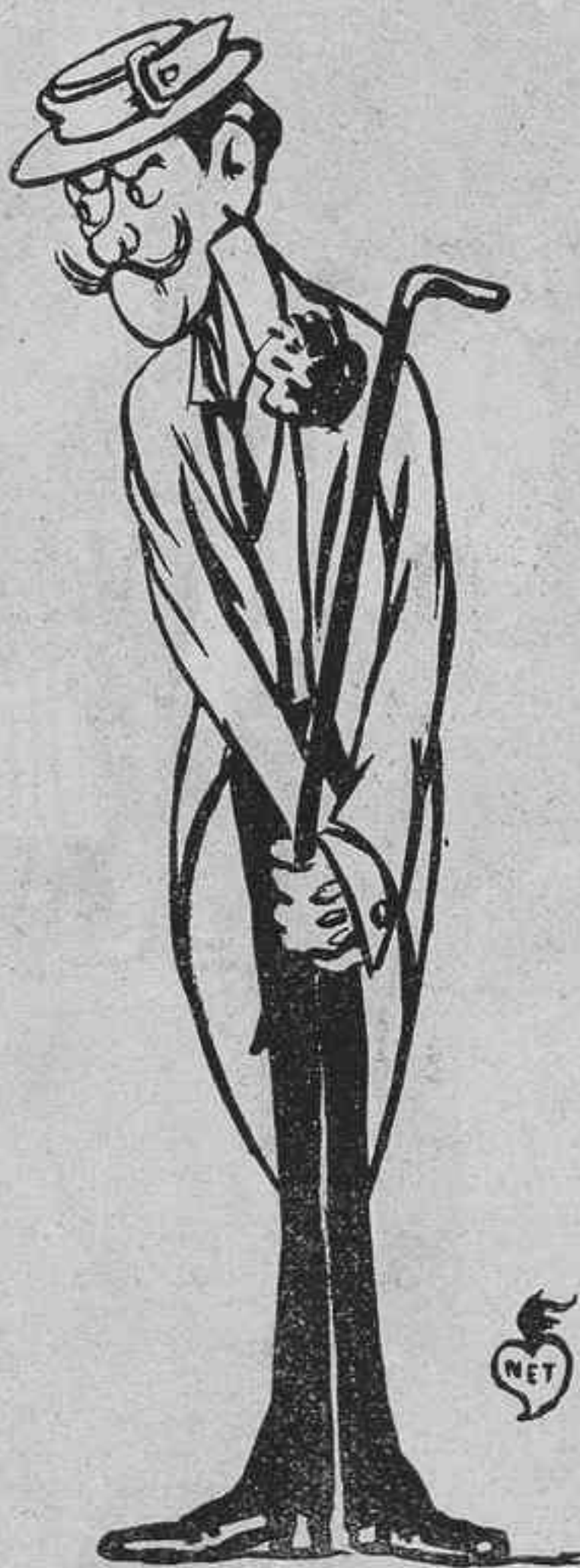
—Aixó mateix.

—Mira que tal vegada no té arreglo.

—Llavors podrian fels' hi un cap nou.

No deixa de ser una bona sor-

CONFLICTE

—Va molt bé aquesta xicota...
¿La segueixo?... Aquí está 'l mal.
¿Y si resultava qu' es un diputat provincial?

tida la que ha tingut *El Diario Mercantil* ab las següents ratllas:

«Segons el Sr. Dorda, governador civil, Barcelona es la germana gran de Valencia.

»Está molt bé. Ara, donchs, fem un silogisme ó lo que siga.

»Barcelona es germana de Valencia: el senyor Dorda es fill de Valencia; per lo tant, el Sr. Dorda es nebot de Barcelona, y cusí-germá, per consegüent, dels barcelonins.

»Hem perdut un *hermano* y 'ns trobém ab un *primo hermano*.»

Y ara jo diré pel méu compte qu' es molt probable que al cap-de-vall, els *primos* siguém nosaltres.

Una noticia.

El Sr. Comas Xarpell, elegant motius de salut, ha presentat la dimissió de diputat provincial, haventli sigut admesa.

Y ara no se 'n riguin si 'ls dich que la causa alegada es verdadera y de aquellas que no admeten retop, per quant, segons noticias, que podran confirmar els facultatius de la Diputació, 'l digne ex-diputat provincial per Manresa, ja fa algún temps que pateix de la matris.

Aixís á lo menos ho he sentit á dir, que lo qu' es jo, *no m' hi fico*.

El govern s' ha proposat tenir propicias á las classes obreras, y al últim ho conseguirá.

Figürinse que perque un número de treballadors pugan visitar l' Exposició de Paris, ha

portat la séva esplendidés fins al extrem de concedir á cada pensionat l' enorme suma de 50 franchs.

Ab lo qual deu haverse proposat qu' exposessin dos cosas á la vegada: primer, el rumbo del govern, y després la sobrietat de las nostras classes artesanias, en materia de viure del ayre del cel.

L' última Pasqua va ser nebulosa y trista com un dia d' hivern.

Fins va ploure á ratos, com si ni 'ls núvols del cel puguessin contenir las llágrimas en vista de lo que passa.

Y no van ser sols á plorar.

Van acompanyarlos els amos de restaurants, fondas y casas de menjar dels alrededores de Barcelona, que com de costum havian fet grans provisions, trobantse ab que tingueren de confitárselas.

Un d' ells deya:—Lo qu' es jo me las guardaré per pagar la contribució; y quan vingan á cobrar diré: ¿No vol menjar el govern? Donchs aquí té teca.

—¿Y si 'us diuhen que la teca está passada—van preguntarli—qué direu?

—Diré que per passada que sigui, no n' es tant com el govern que 'ns mana.

De tots els astrónomos que van venir á Espanya á observar l' eclipse, 'l que ha rebut més obse-

SOBRE L' ÚLTIM EMPRÉSTIT

—Créume, retirat de fer de dida, y dedicat á deixar diners al govern. Dona molt més.

—¿No hi heu posat res vos?
—¿Jo?... ¡Un cop de vara!

quis, sobre tot dels madrilenys, ha sigut en Flammarión.

Dels altres casi ningú va recordarse'n, ab tot y haverhi entre ells alguns cultivadors emponents de la ciencia astronómica, autors de descobriments molt importants.

En cambi en Flammarión no ha descubert may res. Es senzillament un escriptor brillant dotat de una gran imaginació: es un divulgador popular de la ciencia que 'ls altres cultivan de primera ma.

En las preferencias que li han sigut concedidas á la vila y cort de las Espanyas, está perfectament estereotipada la frivolitat madrilenya.

A uns corredors de Borsa de Madrit una persona va encarregals'hi la venta de 99 accions de la Tabacalera, de import 40,200 duros, y van fumársels.

Es á dir: van escapar ab els quartos.

¿Qué havian de fer, pobres, sino practicar el séu ofici?...

Eran corredors... y encare corren.

A Madrit, l' altre dia, gran corrida de beneficencia.

Els periódichs de la vila del Os estavan entusiasmatats, pintant la febre taurina que obliga á molts dels séus habitants á empenyars'ho tot, per no perdre la corrida.

Qui porta 'l matalás á treure tacas, qui hi porta el rellotje, qui hi porta las dos cosas á la vegada.

Y á fé que 'l que ho fa aixis es qui millor ho entén, porque no tenint matalás ni rellotje, á lo menos no arriba á saber may quan es l' hora de anarse'n á dormir.

* *

Pero, en fi, de aquests actes de desprendiment elevats fins al heroisme viu l' afició, y ab ells se fomenta ademés la beneficencia pública, quan es de beneficencia la corrida.

La última de Madrit va senyalar-se ademés per la cullida de un banderillero, 'l Malagueño, que va sortir de la plassa descalbrat y ab una pila de forats á la pell, algun d' ells gravíssim.

—Diu que 'l govern ha arreplegat no sé quants malions. Hagués d' anar, com jo, de pis en pis, no arreplegaría tant.

¡Admirém, senyors, els alts sentiments benéfichs del públich ilustrat, que acut sempre presuros á presenciar un espectacle tan humanitari!

Fins ara 'ls Pares Escolapis s' havian dedicat tan sols á l' ensenyansa, y segons las reglas de la séva institució, aquesta ensenyansa devian donarla ab preferencia, ja que no exclusivament, als noys pobres.

ELS COBRADORS DEL TRANVÍA

—Blaus, vermells, morats, verds, grissos...
sis, vuit, deu, dotze colors!
¡Créguin que 'ns tornem tarumbas
avuy dia 'ls cobradores!

Pero ab el temps els rics, els que poden pagar bonas pensions y suculents mesadas han acabat per ser els predilectes dels bondadosos pares de las Escolas Pias.

¡Lo que pot el cacau!

*
**

Y á propòsit de *cacau*: precisament de aquest primer ingredient del aromàtic xocolate es de lo que volia parlarlos.

Una part del grandios edifici de Sant Antoni ha quedat habilitat per fàbrica de xocolate, y per cert que, segons he sentit dir, está montada ab tots els adelantos moderns.

No sabem si per fer més agradable al paladar dels devots consumidors, se concediran uns quans dias de indulgencia per cada xicra que se 'n prengui.

Tot es cosa que podria ser. En qual cas el lema de las Escolas Pias seria: «¡Suquem! ¡Suquem!»

Espanya será sempre ó per molts anys la terra macàbrica per escelencia.

Exemple vivent de aquest caràcter: la noya de Elx, que després de assassinar al seu amant de una certera punyalada, anava á tirarse daltabaix de un pont, en qual moment va ser detinguda per un guardia municipal.

Aquesta heroïna del amor exaltat ja havia sigut processada com á profanadora de cementiris. Anava al Campo-Santo, desenterrava als morts y se 'n enduyia 'ls ossos, els reduhia á pols y 'ls empleava, segons ella mateixa va confessar, pera ferlos pendre als homes y excitarlos.

¿Qué me 'n diuen de la minyona? ¿No es veritat qu' es un digna representant de l' Espanya tenebrosa, de l' Espanya negra, de l' Espanya edat-mitja, de l' Espanya macàbrica?

Als baixos de la casa Girona (Plassa de Catalunya, n.º 14) s' hi ha instalat un curiós gabinet d' espectacles fonogràfics y cinematogràfics.

L' *Egrapsophone* es un fonògrafo notable que reproduheix ab gran exactitut y precisió la veu humana y 'ls instruments musicals. Una de las pessas de més efecte es el coro de pelegrins del *Tannhauser*.

L' *Ekadsographe* es un cinematògrafo en que diariament s' hi exhibeixen gran varietat de pel·luculas, eridant principalment l' atenció la titulada *El miracle del Brahaman* de màgia en colors y de 125 metros de llargada y *L pont de Dalmeny* (Escocia), panoràmica y de 290 metros, com si diguessen la mes llarga que s' ha presentat fins ara á Barcelona.

Molt en breu se presentarán pel·luculas de l' Exposició de París y altras novedats.

¡Poder veure l' Exposició de París sense moure's de Barcelona, quina ganga!...

A un senyor l' invitaren á assistir al enterro de un seu conegut.

—No, imposible—va respondre.—En materia d' enterros no vaig may á cap. Tot lo més que faré será anar al meu, y encare de mala gana.

ÍNTIMA

Ens estavam tots dos mirantnos fixos, y dins tos ulls m' hi veyia retratat; com m' hi trovava guapo, ja 'm semblava que á la forsa m' havias d' estimar. Ta mare vigilantnos feya mitja colocada á distancia regular, y la pobra sovint s' endormiscava, estant nosaltres més desperts que may. Llavoras de petóns en los teus llavis n' hi plovián á mils ¡quin disfrutar! no veyent ubriagats per tanta dita que ta mare s' havia despertat; pero ab nosaltres poch degué fixars'hi, ja que aixecantse aixis va mormolar: —¡Ay recristo! els conills, me 'n descuydava, en tot avuy els pobres no han menjat;— y al porxo 's dirigeix ab un feix d' herba deixantnos als dos sols més de mitj quart. Lo que passá durant la seva ausencia de la memoria may me fugirá: passarem uns instants sublimes, ditxosos, y tanta ditxa 'ns va deixá atontats. Per fi la dona torna molt contenta dihentnos que tres conillas lo niu fan. —¡Y quin mascle més bó, fillets!—exclama —no 'm dolen los deu rals que 'm va costar.— Y soptat jo llavors per tal sortida anava á darte un bes al seu davant, sens importarme un pito de ta mare, que 'ns tornava de nou á vigilar; pero á rengló seguit vaig pensá: ¡atúra't! que l' home es superior als animals. Superior... superior... casi fa riure ¡qui pot compendre aquest sarcasme, quan en materias de amor las bestias totas disfrutan de mes ditxa y llibertat?

L' AVI RIERA.

Bé li sabia greu de despendre's del caball á n en Pauhet, pero s' havia anat fent vell, ja casi

no li servia per res, y no tingué més remey que cridar á un gitano per cedirli.

Naturalment, el payet, ab un cop d' ull va tenirne prou y li va dir:

—Regalat el pendré, d'altra manera no; y encare aixís penso ferte un favor.

—Ab una condició—li digué en Pau.—Com que al pobre Bayo me l'estimo molt, m'has de prometre que pel poch temps que li queda de vida li farás bon tracte.

Réplica del gitano:

—A casa ray, bé hi estarà prou bé: lo qu' es per la pitansa, á casa ningú hi pateix. A tot el bestia que entra á casa se 'l tracta de la mateixa manera: un duro á la menjadora y que 's compri lo que vulga.

En una tertulia:

—Miri á D.ª Dorotea: no sé perque ab els xei-xanta anys que porta á sobre ha de tenir encare aqueixas pretensions.

—Veurás, noy, es una dona que 's defensa bé.

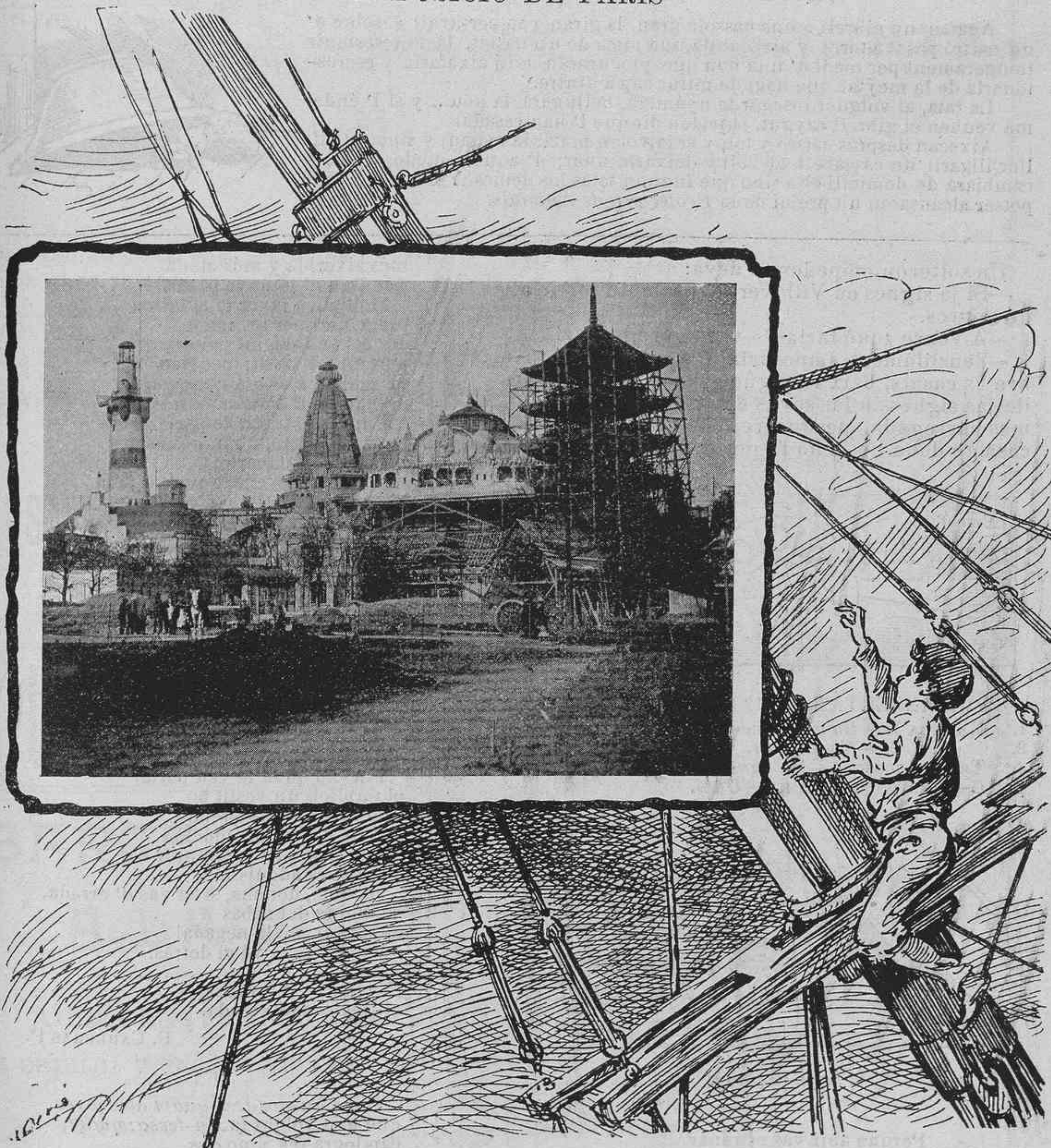
—¡Y aral! ¿De qui vols que 's defensi si ningú l' ataca?

Entre dos viudos que parlan del temps en que portavan la creu sobre las espatllas:

—Ay, noy, la meva Cristina va ferme sufrir molt. ¡No me 'n va causar póchs ni gaires de insomnis!...

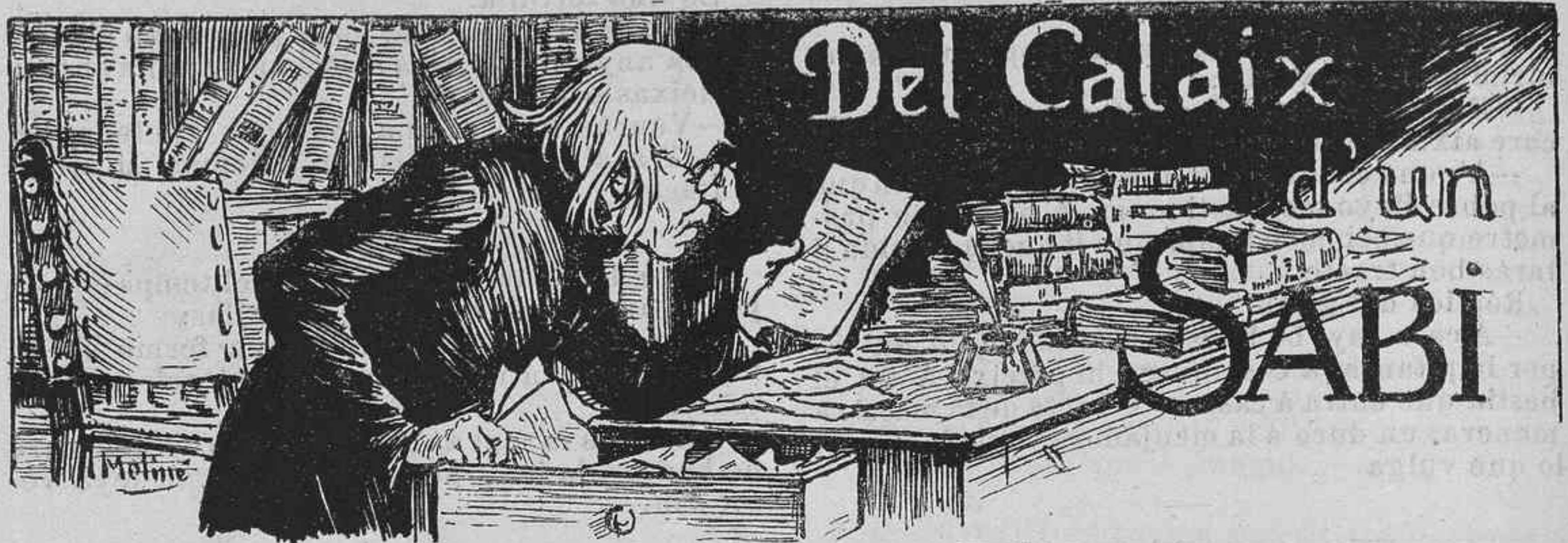
—Donchs la meva Assumpta, al revés: encare no badava la boca per parlarme, ja 'm feya venir son.

EXPOSICIÓ DE PARÍS

A la esquerra del Sena

Edifici del Panorama *La volta al mon*, y Palau de Navegació y Comers.

RATERA ECONÓMICA

Agafan un gibrell ó una cassola gran, la giran cap-per-avall á sobre d' un cartró posat á terra y aixecantla una mica de un costat, la fan sostenir lleugerament per medi d' una nou que procurarán mitj aixafarla y escrotonarla de la meytat que hagi de mirar cap á dintre.

La rata, al volguer rosegat la nyámara, bellugará la nou... y si l' endemá veuhen el gibrell caygut, ja poden dir que l' han casada.

Aixecan després cartró y tot, y si la volen matar la matan, y sino, es millor lligarli un cascabell al coll y deixarla anar; d' aquest modo, no sols canviarà de domicili ella sino que fugirán totes las demés. Y de mes á més potser alcansarán un premi de la *Protectora de Animals*.

Un solteron empedernit deya:
—Si jo sigués en Villaverde, prompte sortiria de apuros.
—A veure ¿qué farias? —varen preguntarli.
—Senzillament, imposaria una contribució sobre 'ls casats, baix la següent base: quant mes lletjas siguessin las sevas donas, la contribució mes carregada, perque regularment el que 's casa ab dona lletja ho fa perque es rica.

A LO INSERTAT EN L' ÚLTIM NÚMERO

- 1.° XARADA 1.°—Ba-ca-lla-ne-re-ta.
- 2.° Id. 2.°—No-ta-ri-at.
- 3.° TRENCA-CLOSCAS.—Un barret de riallas.
- 4.° GEROGLÍFICH COMPRIMIT.—Unió.

XARADAS

I

Perque ahir vas estrenar un vestit de *quart-segona* que algú 't degué regalar, ja 't pensavas ser la dona

més aixerida y més mona que Deu al mon va posar.

Molt poch favor te *primera* pregonant per tot arreu qu' ets la dona més pitera portant tal vestit; ¡per Deu no sé com *tres-quart* ta veu desbarrar d' eixa manera!

Puig si jo tinch de parlarte com acostumo, ab franquesa, no será per alabarte; tinch de dirte, encar que 'm pesa, qu' aquell vestit de... *primpeca* no fa més que rebaixarte.

Proba convincent y clara del que t' acabo de di' es qu' ahí, al trobarte, encare qu' anessis maca á desdí' qui no 't tombava la cara 't mirava... perque sí.

Tothom sab qu' ets molt *total*, que de guapa no 'n tens ré, que gastas un dineral sense tenir cap diné y que á voltas tens un mal que se 't cura... al extrangé.

Per 'xó quan te veu portar el públich un vestit bo com el que vas estrenar, envers de prestá atenció en tu, 's posa á murmurar de la séva adquisició.

Ja veus, donchs, si 'n vas d' errada, benehida del cabás al pensar ¡mala negada! que tothom te vé al detrás.

¡Veyám si t' esmenarás al llegir eixa xarada!

F. CARRERAS P.

II

De la *hu-dos-tres-quart* dels joves que han volgut la *Hu-terça: quart*; cap lográ res, sino *dos*, que sa *prima* ja he lograt.

SISKET D. PAILA.

ANTONI LOPEZ, Editor, Rambla del Mitj, número 20, Llibreria Espanyola, Barcelona. Correu: Apartat número 2

ANTONI LOPEZ
- EDITOR -

Giro

¡Acaba de publicarse! ¡Obra nueva!

FEDERICO URRECHA

EL TEATRO

APUNTES

DE UN TRASPUNTE

LA OBRA:

La lectura.— Los ensayos.— El estreno.— La dirección de escena.

POR EL ESCENARIO:

El cómico viejo.— El empresario.— La madre de teatro.— El coro.— El avisador.— Los apuntadores.— La claqué.— El autor inédito.— Los portazos.— Las tercerías.— El saloncillo.— Las rutinas en el teatro.— Los papelitos.

Esta interesantísima obra forma un tomo en 8.º, de más de 220 páginas, impresa con esmero, sobre papel superior.

Precio **DOS** pesetas

JUAN OCHOA

LOS SEÑORES DE HERMIDA

NOVELA

Un tomo en 8.º, Ptas. 2'50

DEL AMOR

por R. MELLA

Un tomo, Ptas. 0'50

UNA PROCESIÓN

— ALBUM —

de 24 láminas al cromo

por FRADERA

— Precio: Ptas. 1'50 —

BARCELONA

À LA VISTA

Album de 192 fotografías de la capital y sus alrededores.

Precio **8** pesetas

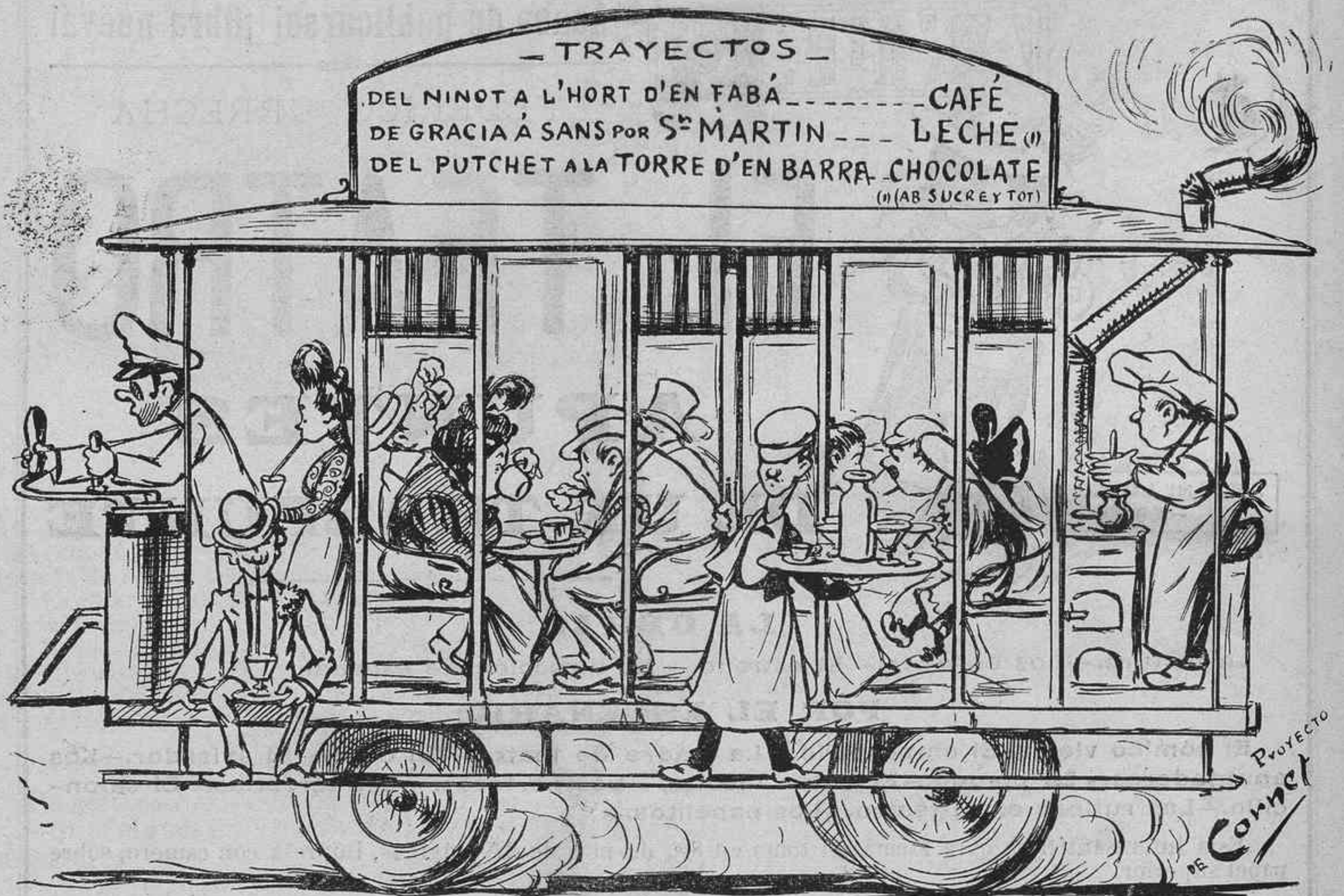
El Ingenioso Hidalgo
DON QUIJOTE
DE LA MANCHA

por MIGUEL DE CERVANTES SAAVEDRA

Un tomo de 790 páginas, ilustrado con 360 composiciones del gran Gustavo Doré, ricamente encuadrado con lomo de piel. Tamaño 15×22 centímetros.—Pesetas **6**.

NOTA.—Tothom que vulga adquirir qualsevol de dites obras, remetent l'import en llibransas del Giro Mútu o ó bé en sellos de franqueig al editor Antoni López, Rambla del Mitj, 20, Barcelona, la rebrá á volta de correu, franca de ports. No responém d'extravios, no remetent además 1 ral per certificat. Als corresponsals de la casa, se'ls otorgan re baixas.

¡TOT PER 5 CÉNTIMS!

—No t'entussiasmis, Tranvia,
que al fi haurás de sucumbí:

La Catalana projecta
uns automóvils així.

TRENCA-CLOSCAS

TOMAS PEL DUR

Colocar las lletras de manera que dóngan per resultat, lo nom de un drama catalá.

J. ROMANSOS.

CREU NUMÉRICA

- 2 . . . . . —Vocal.
- 8 7 . . . . . —Negació.
- 5 1 5 . . . . . —Lletra.
- 5 4 5 . . . . . — »
- 1 2 3 4 5 6 7 8 . . . . . —Apellido de un polítich.
- 6 2 4 2 3 3 5 6 2 1 . . . . . —Carrer de Barcelona.
- 6 7 1 5 3 3 7 8 . . . . . — » » »
- 2 8 2 . . . . . —Nom de dona.
- 5 8 5 . . . . . —Lletra.
- 6 7 4 . . . . . —Licor.
- 6 5 1 . . . . . —Negació.
- 1 5 6 . . . . . —Verb sustantiu.
- 5 3 5 . . . . . —Lletra.
- 3 2 1 . . . . . —Article en plural.
- 2 3 2 . . . . . —Part de animal.
- 6 7 1 2 . . . . . —Nom de dona.
- 1 5 6 6 2 . . . . . —Carrer de Barcelona.
- 2 6 5 8 2 1 . . . . . — » » »
- 4 2 8 6 5 1 2 . . . . . — » » »

JOAQUIM PUJAL.

ANAGRAMA

Ja voldria tot casat
lo noy gran, de can Perot,
pero com que no te tot,
cap xicota l' ha estimat.

E. ZOLA Y B.

CONVERSA

- ¿Qué portas de fira, Manel?
- Viram, Riteta.
- ¿Es per nosaltres?
- No, per la que havém dit tots dos.

UN BACALLANER.

GEROGLÍFICH COMPRIMIT.

DA
—
SA

JOAQUIM PUJOL.

Antoni López, editor, Rambla del Mitj, 20.

Imprempta de Lluís Tasso, Arch del Teatro, 21 y 23.